

RECENZE

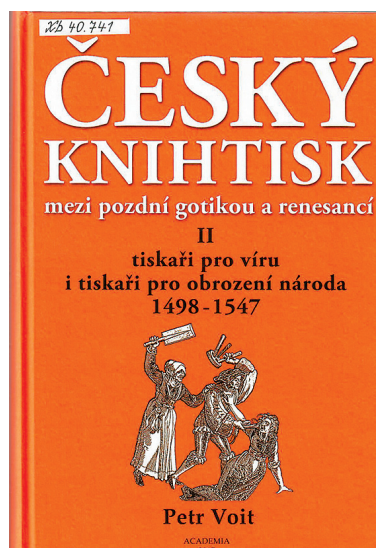
VOIT, Petr. Český knihtisk mezi pozdní gotikou a renesancí: II. Tiskaři pro víru i tiskaři pro obrození národa 1498–1547. Praha: Academia 2017. 933 s. ISBN 978-80-200-2752-8.

Když doc. Petr Voit ještě jako pracovník Národní knihovny ČR v polovině devadesátých let minulého století sestavil rejstříky ke Knihoписi českých tisků od doby nejstarší do konce 18. století, stal se nejlepším znalcem v tomto oboru u nás. To potvrdil zpracováním *Encyklopedie knihy* (Praha 2006) a nyní historickou řadou publikací nazvanou *Český knihtisk mezi pozdní gotikou a renesancí*. Její první svazek zaměřil na pražský tiskařský rod Severinů a tisky Jana Kosořského (Praha 2013).

Druhý díl tohoto souboru přináší poutavé čtení, a to nejen pro knihovědce. Autor sleduje tiskovou produkci podle jednotlivých tiskařů, kteří v první polovině 16. století již působili u nás v řadě míst. Popisuje jejich životní osudy, vychází z dosavadní literatury, napravuje taktně možná pochybení a přesvědčivě dokresluje to, co z archivních podkladů či tiskové produkce nelze prokázat. Samostatné kapitoly jsou věnovány tiskařům Plzně, kde přes 30 tisků vyšlo z dílny Mikuláše Bakaláře. Nejpočetnější produkce byla v Praze u Mikuláše Konáče z Hodíškova. V Čechách pracovali v té době tři tiskaři v Mladé Boleslavi a po jednom v Bělé pod Bezdězem, Litoměřicích a Litomyšli. Také na Moravě, kde mělo od roku 1486 primát Brno s tiskaři Konrádem Stahelem a Matyášem Prenleinem, pak autor seznamuje s dílnou Konrada Baumgartena v Olomouci, zámeckou tiskárnou v Náměšti nad Oslavou, s tiskařem Simprechtem Froschauerem v Mikulově, Kašparem Aorgem v Lulči a Prostějově, Janem st. Olivetským a Janem Güntherem v Olomouci, resp. v Prostějově. Pro české tisky měl v té době velký význam Norimberk, o jehož tiskařích se rovněž z Voitovy knihy dozvíme – ať již proto, že se zde tisklo pro náš trh, nebo proto, že tiskařský materiál nebo samotní tiskaři byli s dílnami v Norimberku spojeni.

Kniha je zpracována metodou de visu. Autor k tomuto dílu prohlédl 666 exemplářů postinkunabulí a dalších tisků z dílen 39 tiskařů, jejichž soupis za každým heslem (tiskařem) tvoří zevrubnou bibliografii včetně uvedení místa uložení, případně údajů o zdrojích informací, pokud se tisk nedochoval. O pečlivosti přístupu svědčí i to, že Petr Voit v této práci seznamuje s 50 tisky, o kterých dosavadní soupisy nevěděly. Výklad doprovázejí fotografické ukázky titulních listů nebo ilustrací a to vše je předkládáno v dokonalém grafickém uspořádání.

Pro knihovědu je významný rozsáhlý pomocný aparát, který tvoří tematický přehled tisků a soupis ilustračních štočků k dosavadním oběma svazkům, dále přehled

zkratkem a literatury a rejstříky jmenný, věcný, názvový a bibliografický s konkordancí ke Knihopisu.

Historiky i další zájemce upoutá autorova metoda. I když vychází ze znalosti tiskové produkce a věcně bibliograficky ji sepisuje, jde o čtivě zpracované rozsáhlé dílo, ve kterém je knižní produkce zasazena do náboženských a literárních souvislostí. Autor skromně naznačuje v úvodu, že dává podklady k dalšímu literárnímu bádání, avšak tuto rozsáhlou práci je jen stěží možné ještě doplňovat. Dostává se nám do rukou reprezentační dílo české knihovnědy, které je výsledkem dlouholetého cílevědomého výzkumu.

Doc. PhDr. Jaromír Kubiček, CSc.

KUBÍČEK, Jaromír. VOIT, Petr. Český knihtisk mezi pozdní gotikou a renesancí: II. Tiskaři pro víru i tiskaři pro obrození národa 1498–1547. Praha: Academia 2017. 933 s. ISBN 978-80-200-2752-8. *Knihovna: knihovnická revue*. 2018, 29(1), 83–84. ISSN 1801-3252.

